



Notat

Tilskud til pasning af egne børn

Der er ultimo 2020 fremsat et borgerforslag om, at Ballerup Kommune indfører tilskud til pasning af egne børn. Dette notat belyser grundlaget for ordningen samt indhentede oplysninger omkring tilskuddet i andre kommuner, og de økonomiske konsekvenser estimeres.

DAGTILBUDSLOVEN

§ 86. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at give forældre med børn i alderen 24 uger og indtil barnets skolestart mulighed for at vælge økonomisk tilskud til pasning af egne børn i stedet for en plads i et dagtilbud

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der kun gives tilskud til forældre med børn i en bestemt aldersgruppe.

§ 87. Det er en betingelse for at få tilskud til pasning af egne børn, at ansøgeren 1) har tilstrækkelige danskundskaber til at kunne udvikle barnets dansksproglige kompetencer,¹

2) ikke samtidig modtager offentlig overførelsesindkomst eller har en arbejdsindtægt,

3) ikke er omfattet af § 13, stk. 10, og § 13 f, stk. 1-4, jf. § 26, stk. 4-10, i lov om aktiv socialpolitik, og

4) har opholdt sig her i landet i 7 ud af de seneste 8 år.

Stk. 2. Kravet om ophold efter stk. 1, nr. 4, gælder ikke for EU/EØS-borgere, i det omfang de efter EU-retten er berettiget til ydelsen.

§ 88. Tilskud til pasning af egne børn kan gives fra det tidspunkt, hvor barnet kan tilbydes en plads i et dagtilbud

Stk. 2. Det samlede tilskud pr. husstand kan ikke overstige beløbet for maksimale dagpenge.

Stk. 3. Tilskuddet kan gives for én samlet periode på minimum 8 uger og maksimalt 1 år. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at fastsætte en længere minimumsperiode og en kortere maksimumsperiode.

§ 89. Kommunalbestyrelsen fastsætter tilskud til pasning af egne børn. Tilskud til pasning af egne børn fastsættes ens for alle børn inden for samme aldersgruppe.

Stk. 2. Tilskuddet kan højst udgøre 85 pct. af den billigste nettodriftsudgift i et dagtilbud til samme aldersgruppe i kommunen.

Tilskuddet er skattepligtigt.

Ud over ovenstående betingelser, som forældrene skal opfylde, er der ikke i dagtilbudsloven belæg for at udføre en visitation til ordningen.

¹ Kravet kan i praksis administreres ved at kræve bevis for 9. klasses afgangsprøve eller bestået danskprøve 2.



HISTORIK

I 2010 besluttede Kommunalbestyrelsen at afskaffe tilskuddet til pasning af egne børn i Ballerup Kommune. Ordningen omfattede børn t.o.m. 2 år.

Tilskuddet udgjorde dengang 7.516 kr./måned/barn, og ordningen omfattede i gennemsnit henover 2009 25 børn.

Da tilskuddet blev afskaffet antog man, at 25 pct. af forældrene vil gøre brug af en plads i dagtilbud, og 75 pct. – uden tilskud – vil passe egne børn hjemme. Det blev ikke undersøgt efterfølgende, om den antagelse holdt stik.

Med ovenstående forudsætning blev der anslået en varig besparelse på 1,5 mio. årligt.

I 2017 ønskede kommunalbestyrelsen at genoverveje muligheden for at indføre tilskuddet. På baggrund af den usikre økonomi blev det besluttet ikke at indføre tilskuddet.

HVOR MANGE VIL EVT. BENYTTE SIG AF TILSKUDET I BALLERUP KOMMUNE?

Pladsanvisningen i Ballerup Kommune har ikke ført statistik over henvendelser om tilskud til pasning af egne børn. De anslår, at der på et normalt år er et par forespørgsler og senest i forbindelse med corona-nødpasningen i foråret 2020 lidt flere. Nogle af disse vælger kommunal vuggestue/dagpleje eller tilskud til privat børnepasning, mens andre vælger at passe barnet hjemme, uden tilskud. Derudover kan der være forældre, som har orienteret sig på ballerup.dk, hvor det fremgår, at kommunen ikke yder tilskud.

Børn i Ballerup Kommune som ultimo 2020 ikke er indmeldt i kommunal institution:

| Alder | |
|------------|---------|
| ½ til 1 år | Ca. 150 |
| 1 til 2 år | Ca. 70 |
| 2 til 3 år | Ca. 30 |

Ud af de 1- og 2-årige, der ikke går i en kommunal institution, får ca. 15 udbetalt tilskud til privat pasning.²

Det vides ikke, hvor mange af disse børns forældre, der opfylder kriterierne for at kunne søge tilskud til pasning af egne børn, men da kriterierne i dagtilbudsloven er ret restriktive, er det formentlig en begrænset del.

Fx kan barselsydelse for de fleste strækkes til hen imod et år, og man kan ikke modtage tilskud til pasning af egne børn samtidig, men man kan vælge fx at søge orlov uden løn og finansiere en forlængelse af sin barsel med tilskuddet. Denne mulighed kan tænkes benyttet, hvis man er på venteliste til et bestemt børnehus og har udsigt til en plads inden for få måneder.

Reglerne om barselsorlov og barselsydelse er beskrevet i bilag til sag om tilskud til pasning af egne børn, Børne- og Skoleudvalget den 9. marts og den 13. april 2021.

² Der angives cirkatal, fordi der går lidt tid, fra pladsen er anvist, til barnets data fremgår af institutionsregistret.

**ØKONOMI**

Økonomien i ordningen afhænger af forholdet mellem, hvor mange der benytter den, hvor længe de benytter den, tilskuddets størrelse og hvor børnene ellers ville være passet. Der kan ikke udregnes en max-udgift for kommunen.

Hvis forældre, der alligevel ville have passet deres børn derhjemme, søger tilskud, er der en merudgift pr. barn svarende til tilskuddets størrelse. Det kan antages, at jo større tilskuddet er, jo flere søger om det.

Hvis der modsat er forældre, der vælger tilskud i stedet for en dagtilbudsplads, er der reelt en mindreudgift for kommunen på differencen mellem tilskuddets størrelse og kommunens udgift til en dagtilbudsplads. Den konkrete besparelse afhænger af, om de konkrete børn er omfattet af søskenderabat eller økonomisk friplads.

I nedenstående tabel er der opstillet forskellige scenarier for økonomien. Her er det forudsat, at tilskuddet kun gælder børn fra 26 uger til og med 2 år, da det er erfaringerne fra andre kommuner, at tilskudsmuligheden stort set kun bruges af denne aldersgruppe. Der er 2 eksempler i fht. tilskuddets størrelse, - det maksimale tilskud på 7.720 kr./måned og halvt tilskud på 3.860 kr./måned.

Det forudsættes, at 25 % af dem, der søger tilskud til pasning af egne børn, ville have valgt en dagtilbudsplads, hvis der ikke var tilskud. Jo højere procentdel, der får tilskud **i stedet for** en dagtilbudsplads, jo mindre bliver kommunens udgift.

| Ballerup Kommunes udgift pr. barn | | Antal børn | Tilskud pr. Måned | I alt pr. måned | Ballerup kommunes besparelse | Udgift pr. måned | Udgift ved 6 mdr.s tilskud | Udgift ved 1 års tilskud |
|---|---------------|------------|-------------------|-----------------|------------------------------|------------------|----------------------------|--------------------------|
| A: 1 barn, der ville have været passet hjemme uden tilskud | Fuldt tilskud | 1 | 7.720 | 7.720 | - | 7.720 | 46.320 | 92.640 |
| | 50% tilskud | 1 | 3.860 | 3.860 | - | 3.860 | 23.160 | 46.320 |
| B: 1 barn, der ville have været i dagtilbud | Fuldt tilskud | 1 | 7.720 | 7.720 | 6.577 | 1.143 | 6.858 | 13.716 |
| | 50% tilskud | 1 | 3.860 | 3.860 | 6.577 | - 2.717 | - 16.302 | - 32.604 |

Scenarie 1 20 børn, hvoraf 15 ville være passet hjemme og 5 i dagtilbud - 50 % tilskud

| | | Antal børn | Tilskud pr. Måned | I alt pr. måned | Ballerup Kommunes besparelse | Udgift pr. måned | Udgift ved 6 mdr.s tilskud | Udgift ved 1 års tilskud |
|---|---------------|------------|-------------------|-----------------|------------------------------|------------------|----------------------------|--------------------------|
| A: 1 barn, der ville have været passet hjemme uden tilskud | Fuldt tilskud | - | | - | - | - | - | - |
| | 50% tilskud | 15 | 3.860 | 57.900 | - | 57.900 | 347.400 | 694.800 |
| B: 1 barn, der ville have været i dagtilbud | Fuldt tilskud | - | | - | - | - | - | - |
| | 50% tilskud | 5 | 3.860 | 19.300 | 32.885 | - 13.585 | - 81.510 | - 163.020 |
| Udgift Ballerup kommune | | | | | | 44.315 | 265.890 | 531.780 |

**Scenarie 2** 20 børn, hvoraf 15 ville være passet hjemme og 5 i dagtilbud - max. tilskud

| | | Antal børn | Tilskud pr. Måned | I alt pr. måned | Ballerup Kommunes besparelse | Udgift pr. måned | Udgift ved 6 mdrs. tilskud | Udgift ved 1 års tilskud |
|---|---------------|------------|-------------------|-----------------|------------------------------|------------------|----------------------------|--------------------------|
| A: 1 barn, der ville have været passet hjemme uden tilskud | Fuldt tilskud | 15 | 7.720 | 115.800 | - | 115.800 | 694.800 | 1.389.600 |
| | 50% tilskud | - | 3.860 | - | - | - | - | - |
| B: 1 barn, der ville have været i dagtilbud | Fuldt tilskud | 5 | 7.720 | 38.600 | 32.885 | 5.715 | 34.290 | 68.580 |
| | 50% tilskud | - | 3.860 | - | - | - | - | - |
| Udgift Ballerup kommune | | | | | | 121.515 | 729.090 | 1.458.180 |

Scenarie 3 30 børn, hvoraf 22 ville være passet hjemme og 8 i dagtilbud - 50% tilskud

| | | Antal børn | Tilskud pr. Måned | I alt pr. måned | Ballerup Kommunes besparelse | Udgift pr. måned | Udgift ved 6 mdrs. tilskud | Udgift ved 1 års tilskud |
|---|---------------|------------|-------------------|-----------------|------------------------------|------------------|----------------------------|--------------------------|
| A: 1 barn, der ville have været passet hjemme uden tilskud | Fuldt tilskud | - | 7.720 | - | - | - | - | - |
| | 50% tilskud | 22 | 3.860 | 84.920 | - | 84.920 | 509.520 | 1.019.040 |
| B: 1 barn, der ville have været i dagtilbud | Fuldt tilskud | - | 7.720 | - | - | - | - | - |
| | 50% tilskud | 8 | 3.860 | 30.880 | 52.616 | - 21.736 | - 130.416 | - 260.832 |
| Udgift Ballerup kommune | | | | | | 63.184 | 379.104 | 758.208 |

Scenarie 4 30 børn, hvoraf 22 ville være passet hjemme og 8 i dagtilbud - max..tilskud

| | | Antal børn | Tilskud pr. Måned | I alt pr. måned | Ballerup Kommunes besparelse | Udgift pr. måned | Udgift ved 6 mdrs. tilskud | Udgift ved 1 års tilskud |
|---|---------------|------------|-------------------|-----------------|------------------------------|------------------|----------------------------|--------------------------|
| A: 1 barn, der ville have været passet hjemme uden tilskud | Fuldt tilskud | 22 | 7.720 | 169.840 | - | 169.840 | 1.019.040 | 2.038.080 |
| | 50% tilskud | - | 3.860 | - | - | - | - | - |
| B: 1 barn, der ville have været i dagtilbud | Fuldt tilskud | 8 | 7.720 | 61.760 | 52.616 | 9.144 | 54.864 | 109.728 |
| | 50% tilskud | - | 3.860 | - | - | - | - | - |
| Udgift Ballerup kommune | | | | | | 178.984 | 1.073.904 | 2.147.808 |

Hertil kommer driftsudgifter til administration af ordningen, løbende kontrol af indkomst samt vurdering af dansksproglige kompetencer.



TILSYN MED FAMILIER SOM FÅR TILSKUD

Kommunalbestyrelsen har ifølge Serviceloven § 146 en generel forpligtelse til at føre tilsyn med de forhold, hvorunder børn i kommunen lever.

Familier med små børn tilbydes løbende besøg af sundhedsplejen. Det er et frivilligt tilbud, som de fleste erfaringsmæssigt tager imod, og sundhedsplejen kan efter behov udvide med flere besøg eller inddrage andre fagpersoner. Ud over dette omfatter tilsynsforpligtelsen normalt ikke, at kommunen tager initiativ til hjemmebesøg, med mindre der er en konkret bekymring.

Det er administrationens vurdering, at der ikke er hjemmel til at stille adgang til tilsyn i hjemmet som generel betingelse for tilskuddet. Der skal i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret vurdering af, om der er grund til bekymring for barnets trivsel og udvikling, og hvilke indsatser der er brug for. I Ballerup Kommune har sundhedsplejen almindeligvis et besøg i 9-månedersalderen. Det vil sige, at sundhedsplejersken her har mulighed for at vurdere, om barnet er i trivsel, eller der er grund til ekstra opmærksomhed.

Administrationen er vidende om, at der er andre kommuner, som stiller krav om at få lov at aflægge et godkendelses/tilsynsbesøg i hjemmet som betingelse for at modtage tilskuddet.

PÆDAGOGISKE OVERVEJELSER

Børne- og Ungestrategien vægter betydningen af at være i et fællesskab. Hvis mange børn tages ud af dagtilbuddene i perioder kan det betyde noget for både de børn og for fællesskabet. Antallet af børn vil dog næppe få et omfang, så det direkte får betydning for dagtilbuddenes drift.

Ballerup Kommune ønsker at sikre alle børn en god start i livet. Det betyder bl.a., at det er afgørende med en tidlig indsats i forhold til de børn, som er udsatte.

For nogen børn kan det at blive passet hjemme i familien i en periode være en god og givende ting. For andre ville det have været mere udviklende at være i vuggestue og profitere af en professionel pædagogisk indsats. Lovgivningen giver ikke mulighed for at foretage en vurdering af dette i forbindelse med tildeling af tilskud.

ERFARINGER FRA ANDRE KOMMUNER (2017)

Der er i 2020 13 kommuner i hovedstadsregionen, som yder et større eller mindre tilskud til pasning af egne 0 – 2-årige og 9 kommuner, som yder tilskud til 3-5-årige. Ud af dem vurderes fgl. at ligne Ballerup Kommune mest: Egedal, Frederikssund, Hillerød, Rudersdal og Lyngby-Tårnbæk.³

Disse kommuner er ikke helt sammenlignelige hvad angår befolkningsgrundlag. Det kan have betydning for interessen for at passe egne børn, med eller uden tilskud.

De 5 undersøgte kommuners vilkår for at opnå tilskud samt tilskuddets størrelse varierer. Se nedenstående tabel.

³ Der gøres opmærksom på, at data er fra 2017



| Kommunens navn | Frederiks-sund | Egedal | Hillerød | Rudersdal | Lyngby-Tårnbæk | Ballerup |
|--|------------------------|------------------------|-------------------------|------------------------------------|--------------------------------|-----------------------|
| Antal børn 0-2 år og 3-5 år | 1126 1261 | 1292 1508 | 1503 1654 | 1516 1852 | 1546 1933 | 1446 1688 |
| Pris dagtilbuds-plads 0-2 år og 3-5 år pr. måned | 3.231 kr. 1.830 kr. | 2.656 kr. 1.624 kr. | 2.727 kr. 1.607kr. | 2.732 kr. 1.586kr. | 2.988 kr. 1.769kr. | 3.076 kr. 1.835kr. |
| Tilskuddets størrelse for 0-2 år og 3-5 år pr. måned | 6915 kr. | 5975 kr. 3655kr. | 3.400 kr. 2.800kr. | 6.966 kr. 4.044kr. | 7.320 kr. | |
| Hvilken aldersgruppe kan få tilskud | 24 uger - 2 år | Indtil skolestart | 26 uger til skolestart | 26 uger til skolestart | 6 måneder til 1,5 år | |
| Hvor længe kan der udbetales tilskud | 8 uger - 1 år | 8 uger - 1 år | ½ - 1 år | 8 uger - 1 år | 8 uger - 1 år | |
| Hvor mange blev der udbetalt tilskud til i 2016 | 20 | Vides ikke | 33 | Ca. 60 i kortere eller længere tid | 21 | |
| Hvor mange får pt. udbetalt tilskud | 18 | 13 - heraf 9 for et år | 12 Kun 0 til 3 årige | 32 | 23 (heraf 4 par tvillinger) | |

Der ses ikke en meget tydelig sammenhæng mellem tilskuddets størrelse og antallet af forældre, der søger det. De kommuner, hvor tilskuddet kan opnås indtil skolestart, oplyser, at det stort set kun søges af forældre til børn i vuggestuealderen.

Kommunerne har ikke systematisk undersøgt, hvilke motiver forældre har til at søge tilskud til pasning af egne børn, så deres oplysninger beror på det indtryk, som pladsanvisningerne har. Der er heller ingen af kommunerne, som har undersøgt, hvor mange der ville have passet egne børn uden tilskud.

Årsager, som de forskellige kommuner angiver:

- forældre søger tilskuddet i en overgangsperiode, indtil de kan få plads i en bestemt institution
- forældre ønsker at forlænge barselstiden
- forældre med tvillinger, som bedre kan få hverdagen til at fungere ved selv at passe dem
- forældre har en livsstil, hvor de helst selv passer deres børn

Flere kommuner gør opmærksom på, at ordningen indebærer en del administration i forbindelse med udbetaling af tilskuddet, idet man løbende skal følge op på, om betingelserne er opfyldt.